

ZOLTÁN

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Hongaarse naam = 'sultan'.

Volgens de een stamt het woord uit het Oud-Syrisch, volgens een ander uit het Aramees. Oorspronkelijk betekende het 'macht', 'autoriteit', 'machtiging' of 'volmacht'. Zo lezen we in de Koran: *"Een teken ook is Mozes, toen wij hem met een openbare volmacht [Sultan] naar Farao zonden"* (51,38). In de tijd van de Abassiden werd 'sultan' een eretitel voor kalief. Het duidde op de macht die door Allah aan de heerser was gegeven. Alleen hij mocht deze titel voeren.

Met het afnemen van de macht de Abassiden en de opkomst van andere vorsten ging deze titel over op nieuwe machthebbers. Zo tooiden de sjiïtische Buyiden in Irak zich met de titel 'sultan'. Toch waren het vooral de soenieten die deze titel aan hun hooggeplaatste leiders gaven. Alleen kaliefen hadden het recht deze titel aan iemand toe te kennen.

Gaandeweg begonnen ook leiders in andere moslimstaten deze titel te gebruiken. Nu eens werd de inhoud ervan verklaard als 'plaatsbekleder van God op aarde', dan weer als 'rechtmatig erfgenaam van de profeet Mohammed in alle religieuze zaken'.

Tot op de dag van vandaag wordt de titel 'sultan' voorbehouden aan de hoogste en meest eerbiedwaardige leiders in de wereld van de moslims.

*

Varianten

Saltan (pol/rus), Saltanas (lit), Soldan (roe/spa), Sultan (dui), Sultanas (lit), Zsolt (hon).

*

Bijzonderheden

In onze streken is deze naam bekend geworden door de Hongaarse componist Zoltán Kodály (1882-1967).